

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Mělnické Vtelno

Mělnická 149, 277 38 Mělnické Vtelno

Identifikátor školy: 600 047 440

Zřizovatel: Obec Mělnické Vtelno

Školský úřad Mělník, Tyršova 105, 276 01 Mělník

Termín konání inspekce: 2. a 3. listopad 1999

Čj.	033 158/99-2712
Signatura	oc3bt102

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk.

Plánování a příprava výuky vychází z učebních plánů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Časová dotace předmětu v týdenním rozvrhu hodin odpovídá stanovené normě. Členění učiva v tematických plánech odpovídá učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu, Úpravy a doplňky čj. 25018/98-22 jsou v nich zapracovány. V prvním a druhém ročníku měla výuka předmětu komplexní charakter, ve třetím až pátém byla rozdělena na jednotlivé specifické složky, psaní se v těchto třídách vyučuje v menších časových celcích. Při přípravě hodin vyučující promyšleně plánují práci v jednotlivých ročníkových odděleních. Rezervy byly patrné v časovém rozvržení jednotlivých částí některých hodin.

Žádná z navštívených vyučujících nemá předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, přesto kvalita výuky měla dobrou úroveň. Prostorové podmínky byly vyhovující. Prostředí učeben působilo pěkným estetickým dojmem. Učební pomůcky jsou podle finančních možností doplňovány. Ve sledovaných hodinách používaly paní učitelky nástěnné tabule s vyjmenovanými slovy, s písmeny abecedy, obrázky s ukázkami pohádek, s Národním divadlem. Žáci používali karty s y/i, fólie, pracovní sešity a učebnice. Na deskových tabulích byla připravena samostatná práce pro žáky v ročníkových odděleních. V jedné hodině nebyla zařazena relaxační chvilka. Při psaní a čtení neměli žáci často správné držení těla. Pitný režim zajišťuje škola.

V I. a II. třídě pracovali žáci v ročníkových odděleních. Zde byla výuka organizována střídavě formou přímé a samostatné práce žáků jednotlivých ročníků. Ve III. třídě, kde jsou pouze žáci jednoho ročníku, měla hodina klasickou stavbu s dominantní rolí paní učitelky. Při přímé práci vedené převážně frontálním způsobem se vyučující snažili dát žákům prostor pro vyjadřování znalostí, přistupovali k nim individuálně podle jejich schopností. Pro žáky, kteří byli při samostatné práci se zadanými úkoly dříve hotoví, byly připraveny další úkoly. Vhodně vyučující využívali herních a soutěživých prvků.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zařazena vstupní motivace formou soutěže, literárních hádanek (poznávání pohádky podle přečteného úryvku), nebo rozhovoru o divadelním představení, které žáci shlédli v uplynulém měsíci. V průběhu hodiny při práci v ročníkových odděleních nebyly motivační prvky příliš časté. Výsledky učení byly vyhodnocovány po ukončení každé činnosti, často byla používána pochvala. Opakování učiva navazovalo na předcházející látku, paní učitelky ověřovaly výchozí znalosti. V závěru hodin byl malý časový prostor pro zhodnocení a sebehodnocení práce jednotlivých žáků.

Žáci mají osvojeny základní pracovní návyky, s vyučujícími dobře spolupracovali, většina z nich pohotově reagovala na zadávané pokyny. Přesto, že jejich komunikativní schopnosti byly v hodinách rozvíjeny tvořením vět na vyjmenovaná slova, převyprávěním částí pohádek, obměnou daných vět s nespisovnými výrazy, úroveň komunikace vyžaduje další systematické rozvíjení.

Plánování a příprava výuky lze ve dvou hodinách hodnotit jako velmi dobrou, v jedné hodině jako dobrou. Personální podmínky výuky jsou ještě vyhovující. Materiální, psychohygienické podmínky, organizace a formy výuky, motivace, hodnocení, komunikace měly dobrou úroveň.

Tři sledované hodiny českého jazyka měly celkově dobrou úroveň.

Matematika

V časových tematických plánech rozpracovaly paní učitelky učivo do jednotlivých měsíců školního roku v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. V těchto plánech je uvedeno i geometrické učivo, jsou v nich zohledněny Úpravy a doplňky schválené MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22. Návaznost učiva v jednotlivých ročních sleduje ředitelka školy. Výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. V rozvrhu hodin odpovídá týdenní časová dotace předmětu realizovanému učebnímu plánu. Promyšleně byl připraven plán práce v ročníkových odděleních. Také příprava na tabuli byla efektivně v hodinách využívána.

V hospitovaných hodinách mělo požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost 50 % vyučujících. Prostory kmenových tříd odpovídají psychohygienickým požadavkům, v zadní části učeben mohou žáci využívat k odpočinku a hrám koberce. Zajímavou formu měly relaxační aktivity (cvičení s počítáním, matematická hra). Někteří žáci neměli při psaní správné držení těla. V jedné hodině nebylo zajištěno větrání učebny. V hodinách byly použity učebnice a pracovní sešity nakladatelství Prodos, číselná osa, karty s čísly, se znaménky, počítadlo, „papírové peníze,“ dva počítače.

Přestože v jedné hodině pracovala paní učitelka se dvěma ročníkovými odděleními, používala časté střídání činností, při přímé práci využívala herních prvků i na koberci (hra na obchod). Pro samostatnou práci byly připraveny příklady na tabuli, k procvičování učiva sloužily žákům i počítače. Druhá hodina, kde pracovala vyučující pouze s jedním ročníkem, měla klasickou stavbu s převažujícím použitím frontální metody práce. Kladem byl dostatečný časový prostor pro hledání správného řešení úloh, zařazení hry, využití soutěživých prvků. Zdatnější počtáři měli připraveny k řešení další úlohy.

Pro vstupní motivaci zvolili vyučující v jedné hodině krátkou soutěž, ve druhé matematickou hádanku. Náměty jednoduchých slovních úloh vycházely z denního života žáků. V průběhu hodin byli žáci motivováni k další práci často pochvalou. Opakování bylo zaměřeno na pamětní zvládnutí učiva a na jeho aplikaci. Frekvence známek z matematiky byla v žakovských knížkách a notýscích dostačující. Hodnocení práce žáků v závěru hodin mělo náznak vedení k sebehodnocení.

Atmosféra sledovaných hodin byla pozitivní, paní učitelky přistupovaly k žákům podle jejich individuálních schopností. Žáci s vyučujícími dobře spolupracovali, počítali se zájmem. Nedostatkem byly jejich jednoslovné odpovědi, tolerování nespisovných výrazů. Písemnému projevu žáků je věnována soustavná pozornost.

Úroveň plánování a přípravy výuky byla velmi dobrá, personální podmínky v jedné třídě byly velmi dobré, ve druhé ještě vyhovující. Materiální podmínky lze hodnotit jako velmi dobré v jedné hodině, dobré ve druhé. Komunikace a psychohygienické podmínky měly dobrou úroveň. Organizace, formy a metody, motivace i hodnocení byly v jedné hodině velmi dobré, ve druhé dobré úrovně.

Celkově lze hodnotit jednu hodinu matematiky jako velmi dobré, druhou dobré úrovně.

Přírodověda, výtvarná výchova.

Do učebního plánu čtvrtého ročníku zařadila ředitelka školy po dohodě s vyučujícími jednu hodinu přírodovědy týdně, což odpovídá možnostem realizovanému vzdělávacího programu. Časový tematický plán je v souladu s učebními osnovami, pouze učivo z oblasti výchovy ke zdraví není v něm zapracováno v plném doporučeném rozsahu. Výtvarná výchova je vyučována v dvouhodinových blocích týdně. Přípravě na vyučování věnovaly paní učitelky náležitou pozornost.

Ačkoliv obě navštívené vyučující nesplňují předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost, kvalita výuky měla dobrou úroveň. Učebny byly vhodně vybaveny. Před hodinou

přírodopisu byl promyšleně připraven zápis látky s obrázkem na tabuli. V hodině žáci pracovali s obrazy jehličnatých stromů i živými přírodninami (větvičky, šišky), s učebnicí. Relaxační činnost nebyla zařazena. Při výtvarné výchově používali pastelky, vodové barvy, tempery. Paní učitelka používala magnetofon, úryvek z pohádky a pohádkovou knížku.

Hospitované hodiny měly tradiční organizaci práce s dominantní rolí paní učitelky. Většina prostoru byla dána frontálnímu způsobu výuky. Pozitivem bylo respektování zásady názornosti v hodině přírodovědy a vhodné využití herních prvků. Žáci měli možnost v rozhovoru vyjádřit svoje názory a zkušenosti. V průběhu samostatné práce jim vyučující pomáhali podle jejich individuálních schopností. Při výtvarné výchově byli vedeni k rozvíjení vlastního výtvarného vyjádření a fantazie.

Úvodní motivace měla citové zabarvení (vánoční zvyky, poslech úryvku pohádky), bylo zdůrazněno její výchovné využití. V obou hodinách byly uplatňovány mezipředmětové vztahy (literární a ekologická výchova). V průběhu hodin byla aktivita žáků podporována často pochvalou. Při opakování přírodovědné látky se pozornost žáků zvýšila zařazením hry. Malý časový prostor byl vyčleněn na závěrečné zhodnocení a sebehodnocení práce žáků.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Nežádoucí chování žáků nebylo zaznamenáno. Komunikativní dovednosti dětí je zapotřebí systematicky rozvíjet. V obou hodinách pracovali žáci s chutí a se zájmem.

Personální podmínky výuky hodnotím jako ještě vyhovující. Její plánování, přípravu, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody, úroveň komunikace měly dobrou úroveň. Materiální podmínky a motivační metody lze hodnotit jako velmi dobré.

Celkově měly obě hodiny dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavním koncepčním záměrem pro tento školní rok je prohlubování specifických vzdělávacích cílů zvoleného učebního programu, posilování osobnostního rozvoje žáků a prohlubování komunikace mezi školou a rodiči. Vzdělávací program školy vhodně doplňují zájmové útvary informatiky, výtvarné výchovy, sportovních her, hry na zobcovou flétnu a nepovinný předmět náboženství. Ředitelka vypracovala plán řídicí činnosti, ve kterém rozvrhla úkoly ze všech oblastí práce školy do jednotlivých měsíců školního roku. Termíny plnění a osobní zodpovědnost jsou v něm uvedeny. Na pedagogických radách pravidelně provádí jejich vyhodnocení. Do plánu na druhé pololetí školního roku je zařazen plavecký výcvik a kurz dopravní výchovy. Členky pedagogického sboru mají možnost v koncepci a plánování výchovně-vzdělávací práci školy uplatňovat svoje zkušenosti.

Plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy lze hodnotit jako dobré.

Organizování

Škola je organizována jako trojtřídní, navštěvuje ji 49 žáků prvního až pátého ročníku. Začátek vyučování z důvodu dopravní obslužnosti obce je posunut na 7hodin 30 minut. Délka vyučovacích hodin a přestávek odpovídá § 9 odst. 2,3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Při příznivém počasí využívají žáci k relaxaci prostory školní zahrady. Rozvrh hodin, dozorů, školní řád, přehled měsíčních úkolů a aktuální informace jsou vyvěšeny na nástěnce ve sborovně. Vzhledem k malé velikosti školy je vnitřní informační systém velmi jednoduchý, důležitou roli zde hraje každodenní osobní kontakt

všech členek pedagogického sboru. Se svými povinnostmi a funkcemi byli jednotliví zaměstnanci seznámeni na pedagogické radě konané dne 27. srpna 1999. Pedagogickou radu svolává ředitelka 5x ročně, zápisy z nich jsou vypovídající, všemi podepsované. Rodiče žáků jsou informováni o životě školy na společných schůzkách konaných 6x během školního roku. Škola jim nabízí návštěvu výuky v týdnu pro budoucí prvňáčky (leden) a při dnu otevřených dveří (březen). Individuální pohovory vyučujících a rodičů se mohou uskutečnit během pravidelně nabízeného informačního odpoledne. Dvakrát ročně se schází Rada školy, založená 7. ledna 1999. V životě obce se škola prezentuje celou řadou aktivit (např.: vánoční besídka u místního kostela, oslava svátku matek, kulturní vystoupení žáků školy k výročí založení ČSR, společný výlet rodičů s dětmi aj.). Výroční zpráva o činnosti školy a jejím hospodaření ve školním roce 1998/1999 byla vypracována v souladu s platnou legislativou, poskytuje dostatek informací. Rezervy jsou patrné v její analytické stránce, využitelné pro sebehodnocení práce školy.

Organizační uspořádání školy a informační systémy mají velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení malého pedagogického kolektivu trojtřídní školy, který tvoří tři třídní učitelky a jedna vychovatelka školní družiny (odborně a pedagogicky způsobilá výuka - 21 %, prům. délka praxe 4,5 roků) se vyznačuje otevřeností a vzájemnou spoluprací jednotlivých pracovníků. Ředitelka školy zajišťuje metodickou pomoc i prostřednictvím vzájemných hospitací ve spádové škole, kde se zúčastňuje schůzek metodického sdružení. K odbornému růstu členek učitelského sboru slouží publikace moderní pedagogiky v učitelské knihovně, Učitelské noviny a Moderní vyučování. K sebevzdělávání využívají členky pedagogického sboru také nabídky Pedagogického centra v Praze a Školského úřadu v Mělnice (informatika, němčina). Jednou za čtvrt roku využívá ředitelka školy pro hodnocení pracovníků známá kritéria, která vycházejí z plnění úkolů nad rámec pracovních povinností.

Vedení a motivování pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je součástí řídicího plánu práce, zahrnuje měsíčně (kromě měsíce září) tři kontrolní hospitace. Z letošních tří provedených hospitací jsou vedeny písemné záznamy, podepsané vyučujícími.

Při následném rozboru navštívené hodiny nejprve provede její zhodnocení vyučující, potom taktním způsobem jsou vytknuty ředitelkou školy zjištěné nedostatky, doporučeny možné způsoby nápravy, příp. další doporučení. Kontrola odstranění zjištěných nedostatků je prováděna při následné hospitaci.

Plnění učebních osnov je sledováno nejen při kontrolní hospitaci, ale i při kontrole časových plánů učiva a zápisů v třídních knihách. Úroveň povinné dokumentace vedené třídními učiteli je sledována jednou měsíčně.

Pro zjišťování vědomostí žáků od druhého do čtvrtého ročníku budou zadávány čtvrtletně testy z českého jazyka a matematiky. Pro pátý ročník budou využívány výstupní školní testy agentury REGE, které obsahují základní učivo z českého jazyka, matematiky, vlastivědy. Rezervy byly zjištěny v analýze zadávaných testů v minulém školním roce.

Škola nemá právní subjektivitu, hospodaří jako rozpočtová organizace zřizovatele. Ředitelka školy kontroluje hospodaření s měsíční provozní zálohou poskytovanou Obecním úřadem. Podrobné údaje o využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu uvádí Zpráva o hospodaření za uplynulý školní rok.

Kontrolní systém školy má dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozvrh hodin,
- informační výpis MŠMT ČR ze sítě škol a školských zařízení,
- zápisy z pedagogických rad,
- školní řád,
- plán řídicí činnosti,
- tematické plány učiva,
- zápisy z kontrolních hospitací,
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy,
- výroční zpráva o činnosti školy,
- rozbor prověrek z min. škol. roku.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- příprava na práci v ročníkových odděleních,
- spolupráce se spádovou školou,
- zapojení školy do života obce,
- zavedení zájmových útvarů.

Nedostatky:

- malé procento učitelů s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí,
- převažující frontální způsob výuky.

Doporučení:

- podle možnosti zvýšit podíl výuky učitelů s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí,
- používat ve větší míře činnostní pojetí výuky,
- do tematického plánu učiva přírodovědy zapracovat učivo z oblasti výchovy ke zdraví v plném rozsahu,

Při orientační inspekci bylo provedeno celkem sedm kontrolních hospitací, z nichž šest lze hodnotit jako dobré a jednu velmi dobrou.

Celková kvalita řízení v Základní škole Mělnické Vtelně má dobrou úroveň. Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Razítko

Školní inspektorka

Marie Voláková

Voláková v. r.

V Kralupech nad Vlt. dne 22. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. listopad 1999

Razítko

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Poláčková

Podpis

Poláčková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	99-12-15	033 173/99 2712

Zřizovatel	99-12-13	033 174/99 2712
Rada školy	99-12-13	033 175/99 2712

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Nebyly podány.